

gh 940.6931

FI 29

Fortroppen

1944

NR 2. 6 febr. 44.

F O R T R O P P E N

Organ for ungdom på heimefronten.

* Også vi når det blir krevet *

Natt til 3 desember ifjor fallt Nordahl Grieg i kampen for Norge, 41 år gammel. Som offiser i luftvåpnet deltok han i et anngrep på Berlin og ble skutt ned på sin post. Et geni og en ildsjel er gått tapt for vårt land og for verda. I dyp sorg mottar ungdom på heimefronten det tragiske budskap om sin åndshøvdinges hittedød.

Nordahl Grieg er kalla det unge Norges dikter. I hans rike kunstnersjel skjaly alltid idealismen, offerviljen og troen på menneskehetens framtid. Men det var ikke en drømmer og svermende romantikker han ble. Han tok konsekvensen av sitt sosiale livssyn og levde etter sine prinsipper inntil døden så brutalt hentet ham. Som dikter vil Nordahl Grieg alltid leve i Norges åndslivs historie. Han er det moderne Norges Henrik Wergeland; dristig i sine bilder, elsker av livet og menneskene, nasjonal og internasjonal. Hans forfattervirksomhet skapte liv i norsk teater, som var inne i en alvorlig krise, og hans skuespill gikk seiersgang over hele verda på de største scener. Hans romaner utmerker seg ved realistiske skildringer av livet ute og heime, blandt alle samfunnsklasser; og vil for ettertida stå som bilder fra den gigantiske, gjerende tid da de ble skrevet. Som journalist kom kanskje det serpregete ved hans geni best til syne. Han kunne ikke bare sitte heime ved skrivebordet og arbeide. Han måtte ut der verda ble skapt, der følelser og idealisme brennte i hjertene, ut for å kunne skrive. Fra han var omlag 19 år begynte hans vandreår; de varte gjennom hele livet. Men ute var det og at lengslen mot Norge tok ham, og herfra stammer de inntrykk som har skapt hans nasjonale lyrikk. De dikt vi under et kan kalle Norge i hans hjerte. Ute fallt han for det Norge.

Som menneske ble Nordahl Grieg tidlig klar over den nazistisk fare; og da de tyske konsentrasjonsleire grodde opp og skrikene fra de tusener som ble pint ihjel nådde ham, tok han sitt standpunkt. Fra da av ble hans liv kampen mot nazismen, en kamp han var villig å ofre livet i, og som han ga sitt liv. Nordahl Grieg var en varm venn av de undertrykte mennesker i Tyskland. Han tok aktiv del i den Spanske Borgerkrig. Da de tyske barbarer overfalt hans eget land var hans plass klar. Fra no av ville han stå i første linje. Gjennom eteren ble hans flammende, uødelige dikt sendt til vårt folk, i gatene i Storbritania, Sambandsstatene, over hele verda lød hans kampsanger sunget av tusener norske ungdommer på marsj. Men Nordahl Grieg ville ikke bare være en forkjemper i åndens kamp. Han søkte handlingens lære og lot seg utdanne til offiser i en av luftvåpnets spesialgrenor. Her steg han til kaptein. Nordahl Grieg hadde aldri vært med over Berlin. Han uttrykte et inderlig ønske om å få delta, og fikk være med under storangrepet natt til 3dje desember. Han møtte døden der mens kampen raste, i første linje. Han fallt som han levde. På vandring fram i kamp.

I dyp sorg står Norge ved Nordahl Griegs ukjente grav. Tungt var det å miste ham, tungt at han aldri skulle få oppleve sin drøm, et fritt, nytt Norge. Men syngende på hans sanger, med hans dikt skjelvende i seg skal de norske gutter engang komme. Nordahl Grieg vil være blandt dem, i første linje skal hans ånd bryte vei for hans drøm.

*

M I L I T Å R O V E R S I K T.

Marsjal Josef Stalin sendte torsdag kveld ut et særkommunike som opplyser at 1 og 2 ukrainske arme etter 5 dagers offensiv har forenet seg ved Smela og omringet 10 tyske divisjoner. Senere opplyses at blandt de 10 divisjoner er formidardivisjonen o.s. Viking med størstedelen av nazistene i Norges beste krefter. Alle utbrytningsforsøk som har vart hele uka har vært forgjeves, og ringen blir stadig mere innsnevret. På en dag fallt over 8000 tyskere. Viking har gjort utallige utbrytningsforsøk uten resultat. Fredag ble 30 av divisjonens panservogner ødelagt. Man kan regne med en fullstendig tilintetgjørelse av de 10 divisjoner som har fått Hitlers klassiske ordre å kjempe til siste patron. Lenger nord har sovjettroppene rensert hele kysten av Finnebukta til munningen av elva Narva. Lenger sør er østbredden til Peipussjøen nådd. I trekanten Luga, Leningrad, Novgorod er store tyske styrker omringet og blir tilintetgjort. På midtfronten rykker russerne mot tyskernes siste jernbanelinje til østfronten i øst og Lwow.

I Cassino raser heftige gatekamper. Det meldes at hittil er tatt 10.000 fanger i Italia. Onsdag ble opplyst at bruhodet ved Anzio er 22 km. bredt og 13 km. dypt, men det blir stadig utvidet. I Jugoslavia har Titos styrker erobret 2 byer. Det blir opplyst at hans styrker no består av 300.000 mann.

Torsdag morgen anngrep 1100 amerikanske fly krigshavnen Wilhelmshaven. Der oppsto store skader. Nord Frankrike blir daglig bombardert.

I Marshallgruppen, hvor de allierte gikk iland søndag 30 jan. er 2 øyer mer flyplasser erobret. De allierte har hatt små tap og ingen tap av flåteenheter.

I Estland er innført alminnelig mobilisering. Befolkningen blir tvunget til å evakuere vestover og inn i øst Preussen. Der råder stor forvirring overalt.

I Romania er holdt et viktig militært møte og i et kommunike gjøres befolkningen oppmerksom på den vanskelige situasjon. Man venter kraftige luftangrep mot landet etter den seneste utvikling i Sovjet.

NORGES KAMP ER NORGES SEIR. NORGES SEIR ER NORGES FRAMTID.

uacc

TYSKLAND.

På 11 årsdagen for nasjonalsocialismens maktovertagelse i Tyskland leste Hitler en 20 minutters tale i kringkastingen til det tyske folk. Årsdagene for nazistenes diktatur har tidligere vært de dager da Hitler holdt sine store taler, kastet blikket på resultatene som var oppnådd i året og trakk rettningslinjer for framtidens arbeid. Talen i år manglet dette, den artet seg som et desperat forsøk på å skape splittelse blandt de allierte ved å dra fram den forslitte bolsjevikiske bussemann. Det ligger nær å dra en sammenlikning mellom den dag for 11 år siden da Tyskland kastet seg ut i vannviddet og dagen i år. For 11 år siden sto Adolf Hitler som den der skulle reise Tyskland og føre det inn i et gigantisk tusenårrike. En ungdom så med blind fanatisme opp til sin fører, i gatene var massedemonstrasjoner, fakkeltog, folkefest. I år var det et grått Tyskland som feiret 30 jan. Alle propagandens illusjoner fra for 11 år siden er vekkt. Et slitt folk ventet det uundgåelige nederlag som føreren har ledet dem mot. Men hvorfor gjør ikke folket revolusjon mot nazidiktaturet? Stalingradkatastrofen skapte en liten reisning i deler av det tyske folk ifjor på disse tider. Den ble slått ned, folket glemte det. Det tyske folk er ikke revolusjonært, det lar seg lede av dem som har makten. Soldatene ute ved frontene viser dette tyske underkastelsesinstinkt. Så utrolig det enn høres forekommer nesten ikke tyske desertører i Russland eller Italia. Om soldatene personlig er mot Hitler og nazismen, så har de fått ordre å slåss "bis zur letzten Patrone", og det gjør de hvis der ikke kommer annen beskjed. Anderledes er det med sivilbefolkningens moral. De allierte bombeangrep ledet i begynnelsen til en primitiv solidaritet og styrkelse av kampmoralen. No er folket sløvt og apatisk. Kan hende ville mange desertere, men de kan ikke godt det til bombefly. Partiet vet at sivilbefolkningen er svekket, de har derfor utvidet ss og gestapo som sørget for at et hvert forsøk på oppstand blir slått ned. Heller ikke i denne krig bør vi derfor regne med at Tyskland bryter sammen innenfra ved en revolusjon. Som forrige gang må et fullstendig militært nederlag gå forut for reisning av den tyske folkemasse. Teoretisk er der en annen mulighet. De militære ledere er ikke alle villige til å danse etter Hitlers pipe, og et kup ovenfra kan tenkes. De militæres drøm er å kunne bringe i stand en kompromissfred med de allierte, som gir dem makten i Tyskland. Selvsagt vil aldri de allierte godkjenne en slik overenskomst. Et militærdiktatur ville ikke være stort bedre enn det partidiktatur som no er, og det ville kun lede til en tysk revansjekrig når en tid var gått. De tyske militære ledere og offiserer vet dette og innser at de sitter i samme båt som nazistene. Med dem må de kjempe "to the bitter end," et knusende nederlag som selv Tysklands historikere alltid vil minnes.

To illusjoner er det som idag holder den tyske krigsmaskin gående. Den første er at der skal oppstå en splittelse blandt de allierte. Den senere tid viser derimot at samarbeidet mellom de allierte, som til å begynne med ikke var så fast, er styrket så vi no kan tale om en alliert blokk. Den andre illusjon som lyser som et fata morgana for hele Tyskland er at tida arbeider for Tyskland. Snart vil realitetene stå foran tyskerne, kjennsgjerningen at krigen skal bringes til seierrik slutt i år.

Hitler så i sin tale hverken fram eller tilbake. Han gjorde rettest i det. Tyskland ser heller ikke fram eller tilbake idag. Blindt styrter folket, ledet av nazismen, i avgrunnen. Kun uten Hitler kan Tyskland leve. Hitler er der - Tyskland dør....

VÅR KAMP.

Natt til 1 februar fikk vi et lite forspill på de påkjenninger som venter vår ungdom, en advarsel om å være på vakt. Den kamp som for enkelte kanskje var blitt fjern, rykket med ett fram som brennende aktuell. Noen sto klar til heller å ofre sitt liv enn å dø for nazismen. Andre fant seg stående maktlause om den brutale fienden ville gjennomføre en mobilisering. Vi håper at krisen vakte dem til ettertanke så at alle neste gang kan møte fienden i en ubrytelig front. Til enhver tid må mobiliseringstruslen stå for oss. Den er ikke et løst rykte, som tyskerne vil ha det til for å komme overrumplende på oss senere. Mobiliseringsforslaget er i allierte hender og taler sitt språk om alvoret. Mobiliseringen av det estniske folk den 2 februar er og realiteter som ikke kan bortforklares. Fienden vil når han finner øyeblikket passende, gjøre alt for å uskadliggjøre ungdommen og få den til å tjene ham. Med dette for oss må vi kjempe for vårt land og vår frihet. Kamp vil ikke bare si den aktive handling. Vår kamp består og i å føre den passive motstands krig. Her er det at heimefronten kan gjøre en innsats av stor betydning. Ungdommen må danne fortroppen i offensiven og skape en sterk og ubøyelig folkvilde. Den passive motstands oppgave er idag å være forløper for den kommende kamp på norsk jord. Det gjelder å svekke den tyske front, hver enkelt soldats kampmoral. Mot nazistene skal vi være uten hensyn, og den passive kamp er i grunnen altfor svak mot disse diavler; men vi må ikke foregripe bgivenhetenes gang. Den passive motstand skal vise dem hvor de er foraktet og hvor lite vi bryr oss om deres sprell. Vi bare venter den dag da vi skal knuse dem fullstendig. Det er vanskelig å sette opp almene rettningslinjer for arbeidet, men vi vil etterhvert gi innsatser gjennom korte paroler som enhver kan spre videre og som skal gjennomføres. Ellers består den passive kamp av tusenvis av såkalte bagateller som vi hver dag møter på gate, tog, trikk eller buss. Der er overalt steder du kan gripe inn og gjøre din innsats. Vær alltid klar til å finne anledninger som kan øke den passive kamp, og yt ditt.

Vår kamp er idag den passive innsats mot fienden for å forberede aktiv handling. Ungdommen skal være offensivens fortropp og få hele folket med seg. Festningen Europa skal og angripes bakfra, angrepet er begynt og skal gjennomføres til siste konsekvens, seiren.

BRING AVISEN UT BILANDT UNGDOMMEN. VIS FORSIKTIGHET OG KLOKSKAP

HUSK BOIKOTTEN AV NAZIKINOENE OG NAZIKOMEDIA.